

Skattelitteratur

Reavinst fastigheter av skattedirektören Olle Roos, Tholin/Larsson/Gruppens förlag, Göteborg 1977, 159 sidor och häftad. Pris ca 60 kr.

Riksdagen antog som bekant år 1976 nya regler för realisationsvinstbeskattningen. De nya bestämmelserna gäller för avyttringar som skett fr o m den 1 april 1976. Skattedirektören i riksskatteverket Olle Roos har med anledning av den nya lagstiftningen publicerat en bok, i vilken han "försökt att så utförligt som möjligt redogöra för vad som gäller i skatterättsligt hänseende vid försäljning av fastigheter". Även om boken kanske inte fullt ut infriar vad Olle Roos utlovar i förordet, innehåller den i förhållande till antalet sidor en förvånansvärt stor mängd praktisk information om skatteregler för den som står i begrepp att sälja eller köpa fastighet. Olle Roos' redan tidigare dokumenterade förmåga, att på ett lättfattligt sätt informera om komplicerad lagstiftning, torde utgöra tillräcklig garanti för att boken blir en försäljningsframgång. Som praktisk handledning är boken förnämlig. Den innehåller klargörande exempel, ett utförligt sakregister, bilder av de deklarations- och ansökningsblanketter som skall användas samt inte minst s k kantrubriker, som är så många och väl formulerade, att de i sig kan sägas utgöra ett koncentrat av bokens innehåll.

I boken behandlas inte bara vad som gäller från skattesynpunkt vid "rena" fastighetsförsäljningar. I särskilda kapitel redogör Olle Roos för tillämpliga bestämmelser vid t ex delavyttring av fastighet, marköverföring, avyttring av skogsfastighet, försäljning till fåmansföretag. Inte mindre än 27 sidor ägnas avslutningsvis i boken åt reglerna om uppskov med realisationsvinstbeskattningen.

Den nya lagstiftningen är som all lagstiftning i vissa delar oklar och medför tolkningsproblem. Olle Roos uppmärksammar vissa oklarheter, analyserar lagstiftningen och dess förarbeten för att slutligen slå fast sin egen uppfattning om hur lagstiftningen skall tolkas. Sålunda har han t ex på sidan 64—65 argumenterat för att ett schablonmässigt beräknat ingångsvärde — 1 kr/kvm — vid delförsäljning av fastighet skall få räknas upp med index för anskaffningsåret. På sidan 104 lämnar Olle Roos en direkt uppmaning till beskattningsmyndigheterna att tolka lagen på visst sätt. I en bok med karaktär av praktisk handledning är det givetvis förenat med vissa risker, att inte endast peka på att tolkningsproblem finns utan också rekommendera lösningar på problemen. Den som följer Olle Roos välmenande tolkningsrekommendationer kan råka i svårigheter om skattedomstolarna skulle ha en annan uppfattning om innebörden av bestämmelserna.

I sin ambition att förtydliga och klargöra har Olle Roos på sidan 81 presenterat ett schema över möjligheten att "kvitta realisationsvinster mot förluster". Schemat har emellertid fått en olycklig utformning och fördunklar i stället för att klargöra. Av schemat framgår t ex att realisationsvinst på fastighet i hemortskommunen inte "får kvittas mot förlust på annan inkomst". Härav skulle man måhända förledas tro att t ex underskott i förvärvskällan kapital inte får avräknas mot realisationsvinst på fastighet i hemortskommunen. Detta har naturligtvis Olle Roos inte avsett. Då redogörelsen i texten är tillräckligt klargörande, är schemat överflödigt.

Bortsett från dessa obetydliga anmärkningar och det olyckliga korrekturfelet att benefika förvärv på något ställe kallas för onerösa har Olle Roos åstadkommit en handledning väl värd att rekommendera inte bara för den som avser att köpa eller sälja fastigheter utan även för den som i sin dagliga gärning har att tillämpa den aktuella lagstiftningen.

Christer Jarenius

Deklarationshandboken av Folke Nilsson-Lennart Toftered-K Olov Andersson, tredje upplagan. LT:s förlag 1977, 581 sidor och bunden. Capris 150 kr.

Boken kom ut i pressläggningsögonblicket varför en utförligare anmälan måste anstå till kommande nummer.

H. B.